

СТАНОВИЩЕ

относно докторска дисертация на тема:

„ИНОВАТИВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ В ПОДГОТОВКАТА НА ДЕЦАТА ЗА УЧИЛИЩЕ“

разработена от докторант:

МАРИНКА ЧАНЕВА ИВАНОВА

Научен ръководител: **проф. д-р Виолета Иванова Кюркчийска**

изготвил: **проф. д-р Чавдар Георгиев Сотиров**

ШУ „Епископ Константин Преславски“

1. Основание за написване на становището: Заповед № РД-16-270/17.12.2025 на Ректора на ШУ „Епископ Константин Преславски“ за назначаване на научно жури за провеждане на процедура за публична защита на докторска дисертация на тема: „*Иновативни образователни технологии в подготовката на децата за училище*“, разработена от **Маринка Чанева Иванова** (отчислена с право на защита със Заповед № РД-10-141/25.02.25 г., считано от 01.02.2025 г.) за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в докторска програма: *Предучилищна педагогика* от професионално направление: *1.2. Педагогика*, област на висше образование: *1. Педагогически науки*.

Процедурата за официалната публична защита е: разкрита на основание заявление до Ректора на ШУ от **Маринка Чанева Иванова** – докторант в редовна форма на обучение към първично звено – катедра „ПНО“ в Педагогическия факултет на ШУ „Епископ Константин Преславски“ и предварителното обсъждане на дисертационния труд, проведено на 5.12.2025 г. (Протокол № КД-01-04/5.12.2025 г.) от състава на катедра „Предучилищно и начално образование“, което взема положително решение относно качествата на

дисертационната разработка и готовността за публична защита. Към заявлението, на докторант Маринка Чанева са приложени законосъобразно изискващите се документи.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Маринка Чанева е завършила висше образование в ШУ „Епископ Константин Преславски“ със специалност в ОКС „бакалавър“ „Предучилищна педагогика“ – 1996 г. През 2011 г. придобива ОКС „Магистър“ по специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“. От 01.02.2022 г. е зачислена като докторант в ДП „Предучилищна педагогика“ в ШУ „Епископ Константин Преславски“.

Професионалната ѝ реализация като детски учител започва в ДГ „Слънце“ (1996 г.) в гр. Шумен. След което, в годините педагогическата ѝ кариера преминава през различни населени места и детски градини, но винаги като детски учител. Понастоящем заема длъжността „старши учител“ в ДГ „Конче вихрогонче“ в гр. Шумен.

През годините, Маринка Чанева, проявява упорити амбиции и последователност в професионалното си развитие – придобива I ПКС, Следдипломна квалификация - ШУ „Епископ Константин Преславски“ (*Начална училищна педагогика*), професионално-педагогическа специализация - ШУ „Епископ Константин Преславски“, ДИКПО - гр. Варна (*Приложение на информационните технологии в детската градина*).

Представените кратки биографични данни относно образователния и професионалния профил на кандидата, ми дават основание да приема, че кандидатът се отличава с устойчива мотивация и стремеж за развитие в сферата на предучилищното образование и науката.

3. Актуалност и значимост на проблематиката

Актуалността на представения за рецензиране научен труд на тема: „*Иновативни образователни технологии в подготовката на децата за училище*“ отразява съвременните тенденции в развитието на предучилищната педагогика, която все по-категорично се утвърждава като ключов етап в цялостната образователна система. Предучилищната възраст представлява сензитивен период за формиране на основни когнитивни, социални, емоционални и поведенчески предпоставки за училищна готовност, което изисква целенасочено прилагане на педагогически подходи, съобразени с възрастовите особености и индивидуалните потребности на детето. Актуалността на тематиката се предопределя и от интензивната дигитализация и нарастващо технологично присъствие в живота на децата, предучилищното образование е изправено пред необходимостта да интегрира иновативни образователни технологии като средство за обогатяване и оптимизиране на образователния процес. Прилагането на интерактивни, игрови, дигитални и мултисензорни технологии в подготовката за училище, каквито са обект на внимание в дисертационния труд, създават възможности за стимулиране на активното учене, развитие на познавателните

интереси, речевите умения, фината моторика, социалните компетентности и саморегулацията, които са ключови компоненти на училищната готовност.

В този смисъл, считам че темата на дисертационния труд е актуална както от теоретична, така и от практико-приложна гледна точка, тъй като допринася за развитието на теорията на предучилищната педагогика и подпомага усъвършенстването на педагогическата практика при подготовката на децата за успешно постъпване и адаптация в училище.

3. Обща аналитична характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд, разработен в три глави, е в обем от 223 стандартни страници – 205 основен текст и 16 страници приложение. Онагледен е с 14 таблици, 63 фигури и 18 диаграми. Номерацията на фигурите и таблиците в автореферата следват дисертационния труд. Използваната литература включва 84 информационни източника на български и на чужд език.

Относно **увода** – разглежда подготовката на децата за училище, като акцентът е върху формирането на знания, умения и социални компетентности чрез предучилищното образование. Авторът подчертава ролята на иновативните образователни технологии за ефективно усвояване на учебното съдържание и развитие на компетентности, които са предиктор за училищна готовност. Посочени са нормативните изисквания и съвременният контекст, в който децата израстват с информационни технологии, а учителят има ключова роля в насочването им към образователни цели. Текстът аргументира актуалността на темата и ефективността на иновативните методи за стимулиране на активно и творческо участие на децата.

Обектът, предметът и целта на изследването са представени и определени коректно. Изведена е и хипотезата на изследването.

В **първа глава** (съдържаща 3 параграфа), е разгледано предучилищното образование като преход между две образователни институции, готовността на децата за училище, направена е характеристика и са дефинирани видовете готовност на децата. Направен е обстоятелен обзор на иновативните образователни технологии, които се прилагат в образователния процес в детската градина (*многомишкова система Envision, Bee-bot, технология STE(A)M*).

Втора глава „Дизайн на изследването“ е методологичната основа на дисертационния труд – тук са представени организацията, контингента, критериите и показателите на дисертационното изследване. Описани са детайлно критериите и показателите за различните видове умения, които са обект на емпиричното изследване – *езикови, математически, социални, груби и фини, и дигитални умения* (стр.82 – 84).

Авторът целесъобразно подбира съвременна надеждна изследователска методика и начин на организация на проведеното изследване. Изведени са критериите и показателите (стр.106).

В параграф **2.2. Експериментална работа**, авторът е експонирал разработен авторски диагностичен инструментариум (електронна книга), представен в *Приложение № 2*.

Считам, че педагогическият опит и изследователският усет на докторантката са в основата за добре представената архитектура на изследването в тази глава.

В Трета глава се явява аналитичната част на дисертационния труд. В нея са представени и анализирани получените резултати от емпиричното изследване. Въз основа на заложените: методика на експеримента, инструментариум и критерии са представени данните от математико-статистическата обработка на емпиричното изследване. Извършен е качествен и количествен анализ на резултатите. Данните са визуализирани в табличен вид и диаграми. Тази обработка на данни и анализи доказват уменията и компетенциите на Маринка Чанева да представя аналитично в научен и академичен стил своите резултати от проведения експеримент.

Относно автореферата – отговаря на общоприетите изисквания. В него е представена авторската формулировка на приносите на дисертационния труд, от които за по-съществени приемам, както следва:

➤ *В контекста на компетентностно ориентираното обучение, са проучени иновативни методи на педагогическо общуване. Адаптирани са образователни софтуерни ресурси за целите на обучението в детската градина, както и възможностите на STEM обучението.*

➤ *Изведена е система от критерии и показатели за отчитане на готовността на децата за училище в контекста на компетентностно ориентираното обучение.*

➤ *Разработена е система от упражнения за целите на обучаващия експеримент, които са в образователна среда, различна от традиционната.*

➤ *Авторската система от упражнения подпомага работата на детските учители в процеса на формиране на компетентности. Доказалата ефективността си, дидактичната технология се представя пред предучилищните педагози, както чрез вътрешна, така и външна квалификация.*

4. Препоръки. Във връзка с популяризирането и разпространение на резултатите е препоръчително те да бъдат публикувани под формата на самостоятелна монография.

5. Заключение. Предложеният за рецензиране дисертационен труд на тема: „*Иновативни образователни технологии в подготовката на децата за училище*“, разработен от докторант Маринка Чанева, отговаря на наукометричните изисквания към подобен жанр за научна комуникация и придобиването ОНС „доктор“. Текстът е академично издържан, логически последователен и актуален спрямо съвременните педагогически тенденции. Определено считам, че текстът е авторски, което е доказано с протокол от осъществената проверка с програма за антиплагиатство.

Представени са достатъчно научни доказателства, че целта на дисертационното изследване е постигната. Открояват се съществени научни

приноси. Поради всичко казано моята оценка за дисертационния труд е положителна. Постигнатите научни резултати дават основание убедено да препоръчам на уважаемото Научно жури да даде положителен вот на **Маринка Чанева Иванова** – докторант към катедра „Предучилищно и начално образование“ на Педагогически факултет при Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ и да ѝ присъди образователната и научна степен „доктор“ в Област на висше образование: 1. Педагогически науки, Професионално направление: 1.2.Педагогика, Предучилищна педагогика.

04.02.2026 г.
гр. Шумен

Изготвил становището.....
проф. д-р Чавдар Сотиров